

اخبار

صادرات ۴۷٫۵ میلیون دلاری کلای ایران به ۴ کشور اروپایی در بهار

مد یرکل دفتر همکاری بین‌المللی گمرک جمهوری اسلامی ایران از صادرات ۴۷٫۵ میلیون دلاری کالاهای ایران به ۴ کشور اروپایی در بهار امسال خبر داد.

امید گلزاری در گفت‌وگو با بین‌المللی گمرک جمهوری اسلامی ایران از صادرات ۴۷٫۵ میلیون دلاری کالاهای ایران به چهار کشور اروپایی شامل اسپانیا، ایتالیا، فرانسه و هلند، اظهار داشت: عمده کالاهای صادراتی ایران به اسپانیا شامل زعفران، پسته، مغز پسته، پلی اتیلن، دیگرهای صنعتی آبی گرم، مصنوعات ریخته‌گری و رادیاتور است؛ ارزش صادرات ایران به اسپانیا در ۳ ماه اول سال جاری ۱۶ میلیون دلار ثبت شده است. وی اضافه کرد: عمده محصولات صادراتی ایران به ایتالیا شامل مصنوعات ریخته‌گری، چرم و پوست موکند، زعفران و مغز پسته بوده و ارزش صادرات ایران به سه ماه اول امسال ۱۸٫۵ میلیون دلار بوده است.

مد یرکل دفتر همکاری بین‌المللی گمرک جمهوری اسلامی ایران همچنین در مورد صادرات کالاهای ایرانی به فرانسه گفت: عمده صادرات ما به فرانسه شامل زعفران، انگور خشک‌کرده، مغز پسته و سنگ مرمر بوده و ارزش کالاهای صادراتی ایران به فرانسه در سه ماه امسال ۲ میلیون دلار بوده است. گلزاری در مورد عمده کالاهای صادراتی ایران به کشور هلند گفت: فرمولیبدن، فر و سیلیس، چری ها، روغن‌های حیوانی و خرمای مضافتی، اجزای خشک‌کرده، زعفران، کپور سیاه (تخمیر شده)، هندوانه، شیره و عصاره شیرین بیان از عمده کالاهای ایرانی بوده است که به هلند صادر شده و ارزش صادرات ایران به هلند در سه ماه اول امسال به ۱۱ میلیون دلار رسیده است.

رشد ۲۴ درصدی مالیات ابرازی شرکت‌ها در سال جاری

سختگویی سازمان امور مالیاتی کشور از رشد ۲۴ درصدی ارزش مالیات ابرازی شرکت‌ها در سال جاری بابت عملکرد سال قبل خبر داد.

مهدی موحدی بک‌نظر در گفت‌وگو با فارس، در مورد آخرین وضعیت ارائه اظهارنامه مالیات عملکرد شرکت‌ها افزود: با توجه به اینکه مهلت ارائه اظهارنامه مالیات عملکرد شرکت‌ها برای سال ۱۴۰۱ که تا ۳۱ تیرماه ۱۴۰۲ بود و مهلت هم تمدید نشد، تا این زمان تعداد اظهارنامه مالیاتی از سوی شرکت‌های حقوقی کشور ۳۳۸ هزار و ۱۱۱ فقره بود که نسبت به تعداد اظهارنامه‌های پارسال که ۳۳۰ هزار و ۹۳۰ فقره بوده از رشدی معادل ۲٫۲ درصد در تعداد اظهارنامه‌ها برخوردار شده است.

سختگویی سازمان امور مالیاتی همچنین در مورد ارزش اظهارنامه‌های مالیاتی ابرازی شرکت‌ها گفت: ارزش مالیات ابراز شده در سال جاری تا آخر تیرماه ۱۲۴ هزار میلیارد تومان است که نسبت به مدت مشابه سال قبل به رقم ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی بود، از رشدی معادل ۲۴ درصد برخوردار شده است.وی تأکید کرد: مهلت ارائه اظهارنامه مالیات شرکت‌ها تا پایان تیر ۱۴۰۲ بود که این مهلت تمدید نشده است.

موحدی‌بک‌نظر در مورد اینکه چه تعداد از شرکت‌های کشور اظهارنامه مالیاتی داده‌اند، گفت: ما فقط رشد ۸ هزار واحدی شرکت‌ها را داریم و آمار کلی همه شرکت‌های کشور در اختیار ما نیست.

سیاست‌های کلان ۴۴

عضو شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی اعلام کرد

۶۰۰ شرکت دولتی در صف واگذاری قرار دارند

در دولت سیزدهم ارزشی معادل ۳۷۱ هزار میلیارد تومان معادل ۵۸ درصد از ارزش کل واگذاری‌های

۲۲ سال اخیر، توسط سازمان خصوصی سازی به بخش غیردولتی واگذار شده است

گفت‌وگو

دولت سیزدهم در حوزه واگذاری، روندی را در پیش گرفت که از مدت‌ها قبل وعده‌ان را داده بود و دولت از ابتدای آغاز به کار خود به‌دنبال این بود تا به پرورنده نیمه‌تمام واگذاری‌هایی پایان دهد که قرار بود در دولت قبل بسته شود. واگذاری سهام سرخابی‌ها که از سال‌های گذشته و از دیگر دولت‌ها برای دولت سیزدهم به ارث گذاشته شده بود با پیگیری‌های مداوم مسئولان به سرانجام رسید و کره کوز این واگذاری پس از ۲۴ سال با تلاش و همت وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان خصوصی سازی باز شد و در نهایت عرضه سهام سرخابی‌ها در تاریخ (۱۵ اسفندماه) انجام و پرورنده واگذاری سرخابی‌ها به نتیجه رسید.

در ادامه تلاش گسترده دولت فعلی برای انجام واگذاری‌ها، بارها مسائلی مانند عدم موفقیت مسئولان حاضر در دولت سیزدهم برای خصوصی سازی مورد بحث قرار گرفته است که در این زمینه وزارت امر اقتصادی و دارایی در ابتدای خرداد ماه سال جاری به ارائه آماری از جزئیات فعالیت دولت سیزدهم در حوزه خصوصی سازی پرداخته و اعلام کرده است که سازمان خصوصی سازی از ابتدای سال ۱۳۸۰ تا نیمه اردیبهشت سال جاری ارزشی معادل ۶۳۷ هزار میلیارد تومان از سهام و دارایی‌های متعلق به دولت و شرکت‌های دولتی را به بخش غیردولتی واگذار کرده است. از این میزان، فقط در دولت سیزدهم ارزشی معادل ۳۷۱ هزار میلیارد تومان معادل ۵۸ درصد از ارزش کل واگذاری‌های ۲۲ سال اخیر، توسط سازمان خصوصی سازی به بخش غیردولتی واگذار شده است. در کنار این اقدامات موفق انجام شده در دولت سیزدهم، وعده‌های دیگری هم از سوی مسئولان مانند به سرانجام رسیدن واگذاری ۲ شرکت بزرگ خودروسازی سایپا و ایران خودرو و نیز هلدینگ بزرگ خلیج فارس مطرح شده بود. اکنون نتیجه اقدامات صورت گرفته در این زمینه در هاله‌ای از ابهام است که در این زمینه «حمیدرضا فولادگر»، عضو شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در گفت‌وگو با «ایران اقتصادی» به پاره‌ای از توضیحات پرداخته آن را می‌خوانید.

درحال حاضر چند شرکت دولتی

مشمول واگذاری در راستای اصل ۴۴

قانون اساسی هستند و فرایند واگذاری

آنها به چه شکل خواهد بود؟

به لحاظ تعداد، حدود ۶۰۰ شرکت دولتی مشمول واگذاری می‌شوند که بخشی از آنها شامل سهام خرد می‌شوند اما ذکر این نکته ضروری است که اکثر این ۶۰۰ شرکت دولتی، جزو شرکت‌های خدماتی هستند که با شعب استانی شهرستانی خود شامل این تعداد شده‌اند.

برای مثال شرکت پستنیانی امور دام در زیرمجموعه خود دارای شرکت‌هایی مانند کشتارگاه‌هاست که در مجموع در کنار یکدیگر شامل تعداد قابل توجهی شرکت می‌شوند.

بنا به گفته کارشناسان، حاکمیت شرکتی ساختاری است که از طریق آن اهداف و منافع شرکت تعیین می‌شود.

عضو شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی اعلام کرد

۶۰۰ شرکت دولتی در صف واگذاری قرار دارند

در دولت سیزدهم ارزشی معادل ۳۷۱ هزار میلیارد تومان معادل ۵۸ درصد از ارزش کل واگذاری‌های

۲۲ سال اخیر، توسط سازمان خصوصی سازی به بخش غیردولتی واگذار شده است

بنا به گفته کارشناسان، حاکمیت شرکتی ساختاری است که از طریق آن اهداف و منافع شرکت تعیین می‌شود.

به شهرداری‌ها واگذار شوند. بررسی چند کشور دنیا نشان از آن دارد که شرکت‌های خدماتی حاضر در آن کشورها مانند شرکت آب و برق و گاز به‌صورت سهامی عام هستند که یا مردم آن شهر سهامداران آن شرکت‌ها هستند یا توسط شهرداری‌ها که یک نهاد غیردولتی است مورد مدیریت قرار می‌گیرند، با این اقدام دیگران مدیریت به‌صورت دولتی نخواهد بود. اکثر کشورهای است شرکت‌ها را از حالت غیردولتی خارج کردند، یا وابسته به شهرداری‌ها هستند یا به‌صورت سهامی عام یا تعاونی‌ها هستند که مردم به‌عنوان سهامدار خرد در حال فعالیت در آن شرکت‌ها خواهند بود.

آخرین اقدامات انجام شده در زمینه واگذاری ۲ شرکت بزرگ خودروسازی چیست؟ تاکنون چه اقداماتی در زمینه تعیین تکلیف سهام دولتی در خودروساز بزرگ کشور صورت گرفته است؟

اکنون حدود ۵ درصد از سهام شرکت ایران خودرو و رقمی حدود ۱۷ درصد از سهام شرکت خودروسازی سایپا دولتی هستند. این سهام می‌توانند به‌صورت مزایده‌ای یا از طریق عرضه سهام در بورس در مرحله واگذاری قرار بگیرند.

اکنون هر ۲ شرکت به لحاظ سهام غیردولتی هستند، زیرا ۵ یا ۱۷ درصد

سهام از ۱۰۰ درصد عدد چندان قابل توجهی به شمار نمی‌رود، به همین دلیل این شرکت‌ها جزو شرکت‌های غیردولتی محسوب می‌شوند.

با توجه به چنین مسأله‌ای این سهام یا می‌توانند به فروش بروند یا به‌عنوان سهام برای دولت در این شرکت‌ها باقی بمانند و در اختیار دولت باشند.

اکنون با توجه به اینکه بخش عمده‌ای از سهام این شرکت‌ها غیردولتی است اما خصوصی محسوب نمی‌شوند بلکه شبه‌دولتی هستند. مالکیت سهام این شرکت‌ها غیردولتی است، در حالی که عملاً تصمیم‌گیری آن توسط دولت از طریق وزارت صمت یا نهاد تصمیم‌گیر صورت می‌گیرد.

در این زمینه یک واگذاری ۱۲ درصدی داشتیم که این واگذاری و مدیریت آن به‌صورت محدود انجام و به صندوق بازنشستگی کارکنان نفت واگذار شد اما این واگذاری به لحاظ مبلغ واگذاری بزرگ‌ترین واگذاری بود. ذکر این نکته ضروری است که این فرایند، چندان فرایند رقابتی نبود که همه بتوانند در این واگذاری شرکت

بیشتر

واگذاری‌ها

در این

دولت به

سمت رد

دیون رفت،

در حالی که

مجلس در

قانون سال

۹۳ واگذاری

سهام بابت

ادای دین و

بدهی دولت

به‌صورت رد

دیون ممنوع

کرده بود اما

در بودجه

سنواتی به

دولت این

اجازه داده

شده است

تا دولت‌ها

همیشه

از این

ابزار برای

پرداخت

بدهی‌های

خود

استفاده

کنند

است در این زمینه چنین سؤالی مطرح شود که نقش نظارتی دولت در این میان چه می‌شود؟ در این زمینه دولت هم می‌تواند دارای کرسی مدیریتی در این شرکت‌ها باشد، به گونه‌ای که با فروش ۱۰۰ درصدی سهام این دو شرکت بزرگ خودروسازی، دولت می‌تواند نقش رگولاتوری ایفا کند و تنظیم‌گر باشد. همچنین در این میان دولت می‌تواند نقش سیاستگذار داشته باشد و ضمن تبیین سند توسعه و سند راهبردی توسعه این شرکت‌ها، اقداماتی از این قبیل را انجام دهد. اگر قرار است دولت در قیمت‌گذاری نقش داشته باشد و به آن ورود پیدا کند، به‌راستین این اقدام را از طریق شورای رقابت و پیش گرفتن رویه قیمت‌گذاری انجام دهد.

نیاپید قیمت‌گذاری‌ها به این شکل باشد که قیمت خودرها، نحوه فروش و توزیع آنها به‌صورت جداگانه باشد و فقط هیأت مدیره و مدیرعامل توسط آنها تعیین شود، در واقع طبق گفته رهبر معظم انقلاب نیاید تغییر خصولتی در این زمینه به کار گفته شود. شبهه‌دولتی به این معناست که نظارت‌پذیری دولتی پذیرفته نمی‌شود، زیرا طبق قانون تجارت، ماهیت شرکت دولتی، غیردولتی است اما از سوی دیگر رقابت‌پذیری بخش خصوصی و اختیار داشتن بخش خصوصی نادیده گرفته می‌شود.

ممکن است این مسأله برای عده‌ای خوشایند باشد و همین حالت ادامه

پیدا کند؛ به گونه‌ای که چندان دولتی نباشند اما به‌مقام‌های نظارتی و دیوان محاسبات پاسخگو باشند و از قانون خدمات کشوری تبعیت کنند، همچنین قیمت آنها براساس رقابت و کیفیت تعیین شود و در بازار حضور داشته باشند.

اکنون بسیاری از مسائل مربوط به صنعت خودرو حل نشده باقی مانده است. باید به سمتی پیش برویم که این شرکت‌ها به‌صورت کامل، خصوصی شوند و به سمت واقعی شدن خصوصی سازی پیش بروند و بخش خصوصی خود در رقابت و

بلا بردن کیفیت، قیمت را تعیین کند و در بازار حضور داشته باشد. اگر قرار است دولت همچنان ایفانکننده نقش نظارتی باشد باید تعیین کند که تا چه حد و میزان قرار است در سهام حضور داشته باشد و در مالکیت و تصمیم‌گیری نقش داشته باشد.

طبعاً وقتی دولت حضور داشته باشد هم باید ببپذیرند که نهاد‌های نظارتی هم حضور دارند و نگاه‌ها به این شرکت‌ها به سمت دولتی شدن پیش خواهد رفت.

عملکرد دولت سیزدهم را در حوزه

واگذاری‌ها چطور ارزیابی می‌کنید؟ دولت سیزدهم اولویت‌های خود را در حوزه واگذاری، به شیوه‌ای تعیین کرد و در ابتدا اقداماتی را در راستای اصلاح برخی روش‌ها انجام داد.

دولت، اصلاح اصل ۴۴ قانون اساسی را در بحث اصلاح واگذاری در دستور کار قرار داد که باید با اصلاح قانون صورت می‌گرفت؛ با توجه به چنین مسائلی این رویه را می‌توان جزو اقدامات مثبت این دولت شناسایی کرد.

این اقدام با همکاری سازمان خصوصی سازی در وزارت اقتصاد صورت گرفت، مشاورانی که در این زمینه کمک‌کننده به وزارت اقتصاد بودند پیشنهاد درستی به مسئولان این حوزه ارائه دادند. اکنون این لایحه در کمیسیون اقتصادی دولت تصویب شده و باید به هیأت وزیران ارجاع داده شود، با توجه به چنین مسأله‌ای می‌توان گفت که رویه اصلاح روش واگذاری‌ها از طریق اصلاح اصل ۴۴ قانون اساسی

طولانی شده است.

بیشتر واگذاری‌ها در چند وقت گذشته

به چه صورتی بود و از چه طریقی انجام شد؟

تقریباً واگذاری‌ها به شیوه مزایده و واگذاری‌ها به بخش خصوصی به‌دلیل وجود برخی چالش‌ها در واگذاری‌ها متوقف شده است، اگرچه برخی از این چالش‌ها از طریق بررسی‌هایی که انجام شد دارای تخلقاتی بود اما در نهایت در این تخلقات با جریمه ابطال و فسخ رویه‌رو بودیم. ابطال و فسخ واگذاری می‌توانست به‌عنوان آخرین مرحله برای تخلقات باشد اما متأسفانه اکثر این واگذاری‌های چالشی مزایده‌ای به بخش خصوصی با فرایند ابطال رویه‌رو شد که با توجه به چنین مسأله‌ای دیگر نه بخش خصوصی حقیقی تمایلی برای حضور در واگذاری‌ها از خود نشان داد و نه دیگر واگذاری آن شرکت‌ها ادامه پیدا کرد.

بیشتر واگذاری‌ها در این دولت بیشتر به سمت رد دیون رفت، در حالی که مجلس در قانون سال ۹۳ واگذاری سهام بابت ادای دین و بدهی دولت به‌صورت رد دیون ممنوع کرده بود اما در بودجه سنواتی به دولت این اجازه داده شده است تا دولت‌ها همیشه از این ابزار برای پرداخت بدهی‌های خود استفاده کنند. در چند سال گذشته بیشتر واگذاری‌ها از طریق رد دیون صورت گرفته است و چندان با واگذاری مزایده‌ای و رقابتی به بخش خصوصی مواجه نبودیم.

همچنین در این مدت بخشی از واگذاری‌ها هم از طریق عرضه سهام به بورس صورت گرفت که ETF و صندوق قابل معامله در سال ۹۹ و ۱۴۰۰ استقبال کمی شد و دیگر ادامه پیدا نکرد.

اکنون میزان واگذاری‌ها از طریق عرضه سهام در بورس کم است، مهم‌ترین عملکرد دولت در واگذاری‌ها، واگذاری ۱۲ درصد در بخش هلدینگ خلیج فارس بود که به لحاظ میزان و حجم مبلغی، بزرگ‌ترین واگذاری بوده است.

این اقدام را می‌توان به‌عنوان یک قدم مثبت در دولت سیزدهم تلقی کرد.

اکنون مولدسازی دارایی‌های دولت در

چه مرحله‌ای قرار دارد؟

نکته دیگر اینکه دولت بحث مولدسازی دارایی‌های خود را در اولویت قرار داد و مصوبه عالی شورای هماهنگی قوا هم در این قضیه راهگشا شد.

این اقدام جزو اقدامات لازم بود. در بودجه سنواتی سال‌های گذشته هم به دولت این اجازه داده شده بود که دولت همت خود را به کار گرفته تا این کار به طور حتم انجام شود.

اگرچه مصوبه عالی شورای هماهنگی قوا موثقی است؛ بنابراین این قانون باید دائمی شود و در اجرا هم به این سمت برویم که مولدسازی‌های دولت برای افزایش بهره‌وری و تأمین مالی باشد.

نکته مهم و آخر که همیشه بنده تأکید دارم این است که واگذاری سهام شرکت‌های دولتی یک بخش مهم‌تر از آن رفع موانع سرمایه‌گذاری، از سیاست‌ها و قانون اصل ۴۴ است،

مهم‌تر از آن رفع موانع سرمایه‌گذاری، به میدان آوردن مردم، بخش خصوصی و تعاونی در اقتصاد، بهبود مستمر محیط کسب و کار و رقابت پذیر کردن اقتصاد است.

اشاره دارد.

براساس اصول حاکمیت شرکتی، اعضای هیأت مدیره درخصوصی موضوعاتی که سازمان بورس این روزها توجه ویژه‌ای به آن نشان داده و با برگزاری جلسات آموزشی در جهت ارتقای سطح حاکمیت شرکتی در شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان بورس، سعی در بهبود رابطه سهامداران و مدیریت صنایع است.

بنا به گفته کارشناسان، حاکمیت شرکتی ساختاری است که از طریق آن اهداف شرکت تنظیم و روش‌های دستیابی به آن اهداف و نظارت بر عملکرد تعیین می‌شوند.

حاکمیت شرکتی به دنبال ارتقای عدالت، شفافیت و مسئولیت‌پذیری در شرکت بوده و به رابطه بین شرکت و سهامداران و در سطح بالاتر به رابطه بین شرکت و جامعه

بکاهد. با وجود این، بازار دوشنبه با نکات مثبت زیادی روبه‌رو بود.

در معاملات دیروز از ۷۷۹ نماد فعال، تعداد ۵۳۵ نماد در بازه مثبت قرار گرفت تنها ۲۴۴ نماد کاهش‌ی بود. از این تعداد ۹۲ نماد در صف خرید و ۴۰ نماد در صف فروش بودند.

فشار تقاضا در اکثریت نماده‌ها افزایش یافت و ارزش سفارشات خرید روی تابلو بیشتر از ارزش سفارشات فروش بود. حقیقی‌ها نیز به معاملات روز دوشنبه روی خوش نشان دادند و بیش از ۱۳۰ میلیارد تومان به معاملات وارد کردند. آمار نشان می‌دهد بیشتر پول‌های وارد شده به سمت سهام شرکت‌های واسطه‌گر مالی، بانک و حمل و نقل رفته است. گروه‌های چندرشته‌ای صنعتی، سیمان و استخراج کانی‌های فلزی نیز بیشترین حمایت را از طرف حقوقی‌ها داشته‌اند.

بازار در محدوده حمایت

بازار سهام این روزها تحت تأثیر اخبار ضد و نقیض زیادی قرار گرفته است. اعمال تغییرات در نرخ انرژی و خوراک شرکت‌های پلاستی، پتروشیمی‌ها و صنایع فلزاتی و سیمانی در کنار رکود قیمت‌های جهانی

محصولات که قیمت‌های محصولات تولیدی را تحت تأثیر قرار می‌دهد باعث شده تا بازار با نااطمینانی بالایی روبه‌رو شود. هرچند که بخش قابل توجهی از این نااطمینانی از سمت بازارهای جهانی به